

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ ТА МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

**СТУДІЇ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ НАУКИ, СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ТА ФІЛОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ**

Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю

23-24 жовтня 2025 року

Київ – 2025

Редакційна колегія:

Ю.О. Демидова, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики МДУ (голова),
І.В. Мельничук, кандидат філологічних наук, доцент,
декан факультету філології та масових комунікацій МДУ (заст. голови),
В.О. Кудлай, кандидат наук із соціальних комунікацій, завідувач кафедри інформаційної діяльності МДУ,
О.В. Євмененко, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української філології МДУ,
І.О. Петрова, кандидат історичних наук, доцент кафедри інформаційної діяльності МДУ,
О.О. Федотова, доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності МДУ.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційної діяльності
(протокол № 3 від 18.11.2025)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою факультету філології та масових комунікацій Маріупольського державного університету
(протокол № 3 від 19.11.2025)

Студії з інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі : зб. матер. III Всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнародною участю, м. Київ, 23-24 жовтня 2025 р. / Маріуп. держ. ун-т ; ред. Ю.О. Демидова, І.В. Мельничук; упоряд. В.О. Кудлай, О.В. Євмененко, І.О. Петрова, О.О. Федотова. – Київ : МДУ, 2025. – 500 с.

Збірник містить матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «СТУДІЇ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ НАУКИ, СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ ТА ФІЛОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ», яка відбулася 23-24 жовтня 2025 року з ініціативи кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету.

В конференції взяли участь представники освітянської, наукової, фахової спільнот України та Європейського Союзу.

У тематичних напрямках учасниками конференції розглянуті актуальні питання інформаційної науки, соціальних комунікацій та філології в сучасному світі, інформаційні технології та інтернет ресурси у діяльності сучасних інформаційних агенцій, бібліотек, служб діловодства та архівів, виклики у підготовці фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, культурології, філології, журналістики та інших, дотичних до соціальних комунікацій спеціальностей, особливості інформаційної та документознавчої діяльності, менеджменту та маркетингу у сфері соціальних комунікацій, культури та мистецтва, прикладних студій та інновацій в журналістиці, рекламі та зв'язках з громадськістю, інноваційних технологій в мовознавстві та літературознавстві, тенденцій розвитку україністики в умовах становлення інформаційного суспільства.

Видання адресоване науковцям, викладачам, здобувачам та усім, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку інформаційної науки, філології, журналістики, документознавства, бібліотекознавства та архівознавства.

Відповідальність за зміст, достовірність, оригінальність поданих матеріалів несуть автори опублікованих у збірнику доповідей

© Автори тез, 2025

© МДУ, 2025

<http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/106/2846/6132-1>
(дата звернення: 12.10.2025).

7. Умрихіна Л. Основні принципи викладання української мови як іноземної. *Сучасна українська лінгводидактика: теорія і практика навчання мови в закладах освіти* : колективна монографія / за заг. ред. О. О. Маленко. Харків : ХНПУ – ХІФТ, 2024. С. 246–262. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/items/b3800012-570b-4113-bdc8-f329c896fcaf> (дата звернення: 12.10.2025).

**Шамлі Марина,
Євмененко Олена**
/ м. Київ /

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ОСНОВНИХ ВИДІВ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасне діджиталізоване освітнє середовище потребує нових навичок як від учня/студента, так і від вчителя/викладача. Викладачі мають орієнтуватися на студентоцентровані матеріали, які розширюють можливості учнів працювати незалежно. При цьому ефективність використання цифрових технологій визначається не потужністю обраного інструменту, а його здатністю сприяти самостійному осмисленню навчального контенту, надаючи студенту контроль над процесом.

Цифрові інструменти (інтернет-платформи, програми, конструктори, мобільні додатки тощо) можуть бути класифіковані за їхнім впливом на час взаємодії. Синхронне навчання (наприклад, заняття в режимі реального часу через відеоконференції в Zoom, Google Meet, Teams тощо) забезпечує швидкий зворотний зв'язок та організовану комунікацію. Натомість асинхронне навчання (наприклад, навчальні платформи LearningApps, Rosetta Stone, AI-репетитори тощо) пропонує гнучкість та індивідуальний режим навчання.

Методологічна цінність цифрових технологій полягає у їхній здатності вирішувати важливі педагогічні проблеми. Зокрема, вони дозволяють подолати проблему недостатньої диференційованості навчання, надають інструменти для персоналізації, особливо в гетерогенних групах. Крім того, цифрові технології скорочують часовий розрив між опануванням нового матеріалу та контролем результатів, а також сприяють розвитку навичок самостійної роботи.

Багатоцільове призначення технології мають і для вивчення іноземних мов. Цифрові платформи забезпечують ефективне середовище для розвитку усного мовлення, залучаючи психолінгвістичні механізми. Аудіо- та відеоматеріали активно використовують візуальне та аудіальне сприйняття, а інтерактивні вправи та повторення сприяють перенесенню мовних моделей у довготривалу пам'ять.

Онлайн-ресурси надають можливості для вдосконалення комунікативних навичок. Взаємодія у цифровому середовищі (спілкування через відеоконференції або чати з носіями мови чи іншими студентами, формулювання текстових повідомлень, створення спільнот для розв'язання прикладних чи наукових завдань тощо) дозволяє отримати практичний досвід використання мови у різноманітних ситуаціях, допомагає студентам адаптувати своє мовлення до різних контекстів, що є необхідним для ефективної комунікації в іншомовному оточенні.

Елементи гейміфікації, властиві додаткам на кшталт Duolingo, підвищують залучення та мотивацію студентів, завдяки грі формують позитивний емоційний досвід.

З появою інструментів на основі штучного інтелекту (як-от репетиторів з мов Univerbal, TalkPal, Jumpspeak) стало можливим практикувати розмову в реальному часі понад 20 мовами. Ці інструменти сприяють відпрацюванню вимови, моделюють реальні мовленнєві ситуації, залучають рольові ігри тощо. Такі програми як Lingvist та Glosa допомагають розширити словниковий запас, пропонують широкий вибір інтерактивних ресурсів.

Водночас «просте використання технологій без урахування освітніх цілей та методологічних принципів може призвести до незадовільних результатів» [1, с. 66]. Тому викладач повинен ретельно спланувати й збалансовувати використання якісного цифрового контенту задля комфортного засвоєння матеріалу. «Ризики цифровізації для суспільства полягають у дегуманізації освітніх, а далі і всіх інших соціальних відносин, можливого поглибленню кризи інтелектуальної культури людей, їхньої здатності до творчості, зростання прагматизму та індивідуалізму на основі цінностей особистого комфорту та егоїстичного споживання» [2, с. 304]. Тому цифрові технології повинні фасилітувати навчання та співпрацю, а не спричиняти втрату особистого контакту викладача та студента.

Література

1. Цифрові інструменти у викладанні гуманітарних наук: постановка проблеми і потенціал розвитку /Білоцерківська Ю. О., Блага О. Б., Ільїна Ю. Ю., Остащук В. І. *ZESZYTY NAUKOWE WYŻSZEJ SZKOŁY TECHNICZNEJ W KATOWICACH*. 2023. nr 16. s. 63-74.
2. Ворначев А. Цифровізація у процесі вивчення англійської мови. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 71, том 1. С. 301-306.

Ільченко Анжела

/ м. Київ /

ШІ – ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ У ЗСО

Сьогодні штучний інтелект (ШІ) вже перетворився з фантастичної ідеї на реальність, яка стала невід'ємною частиною нашого повсякденного життя. Його використання поширюється на широкий спектр – від персональних асистентів у